

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetry przed tekstem 50 groszy, w tekście i nadawane 35 groszy, za tekst 15 groszy. Urobne ogłoszenia po 5—10 groszy za wiersz. Najmoteł i zloty Marjantowski 15gr. za wiersz. Tytuły drukami po wstępie. Zagrancze 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje na wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Sekretariat: KASJAN Jankowski 4, Telefon 54. — Benzin. Walschowski 7 — Dąbrowa, "Chłopski 6. tel. 125. — Zawiercie, 3 Maja 27.

WYDAWCA: „Kurier Zachodni” S. A.

Redaktor: Tadeusz Opłota.

Adres dla listów i depesz: „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe: P. K. O. Nr. 61233.

Pracownia wydawnicza:

zł. 3,50

Zagranicą 5 zł.

Niesłychane rozmiary nadużyć w P. K. O.

Co stwierdziła Najwyższa Izba kontroli państwa?

Pożyczał Linde, jego żona, znajomi i urzędnicy — zapłaci skarb.

Pożyczki rodziny Lindów.

WARSZAWA, 29 I (Tel. w.) — Selmowa komisja budżetowa wysłała na dziesięćmiesięczne posiedzenie referatu p. Szydłowskiego o sprawozdaniu Najwyższej Izby kontroli w sprawie nadużyć w PKO. Pierwszą częścią referatu dotyczyła pożyczki lombardowej, udzielonej przez PKO Marjanowi Lindemu w wysokości 305 tysięcy złotych, pod zastaw i proc. rymunkielnej renty akcjonariuszowej. Pożyczka ta została udzielona bez wiadomości rady zawiadowczej PKO. W dalszym momencie została częściowo pokryta przez sprzedaż wspomnianej renty, a niedobór, wynoszący ok. 19 000 złotych, musiano pokryć przez kredyt hipoteczny na realność w Zakopanem, należącą do Heleny Linde, żony Marjana Lindego.

Drugą część referatu objęła pożyczka, wynosząca 70 000 dolarów, wynikłe w skutek gwarancji, udzielonych przez PKO za wpływ akceptów, wystawianych przez Marjana Lindego na powyższą sumę. Suma ta również przez Lindego wykupiona nie została, w skutek czego PKO, jako gwarantka, musiała powyższą sumę zapłacić. Udzielenie pożyczki tej również odbyło się bez wiadomości rady zawiadowczej, na podstawie wyjątkowej decyzji prezesa PKO, Huberta Lindego. Skarb państwa jest zabezpieczony przez zaopiekowanie sumy 70 000 dolarów w drugim mieście, na senatorium, będącym obecnie własnością Marjana Lindego. Na pierwszym miejscu znajduje się zaopiekowane pożyczka Banku austro-węgierskiego w walorach równych wartości ok. 70 000 złotych. Wobec wartości senatorium, przekraczającej powyższą kwotę, skarb państwa nie poniewiódł straty. W razie jednak, gdyby wartość senatorium była niższa, skarb państwa musiałby pokryć w zapisie hipotecznym na wymienionej realności, należące do żony Marjana Lindego.

Kooperatywa za pieniądze skarbu.

Jako trzecia sprawa poruszona była w sprawozdaniu Najwyższej Izby kontroli sprawa zaliczek po 45 000 złotych wypisanych Jablońskiemu Włodzimierzowi, inspektorowi PKO Janowskiemu Janowi, naczelnikowi centralnej izby obrachunkowej PKO i Suchowierowi Alfredowi, naczelnikowi kasy. Pożyczki te zostały udzielone na skutek podania wyżej wymienionych osób z tem, że mają one zamiar użyć powyższych sum na zawiązanie kooperatywy mieszkaniowej pod nazwą „Spółdzielnia mieszkaniowa urzędników PKO.” W rzeczywistości wymienieni byli nieruchomości ziemskie pod Warszawą. Pożyczki te były udzielone również bez wiadomości Rady zawiadowczej. Po wykryciu powyższych nadużyć, realności zakupione przez wyżej wymienio-

nych przeszły na własność istniejącej już spółdzielni mieszkaniowej urzędników PKO, która dotychczas z funduszu PKO, zajmowała się budową domów mieszkalnych dla urzędników PKO. w Warszawie na Ochocie. Chcąc ocenić, czy przez udzielenie tych pożyczek skarb państwa jest narażony na straty, trzeba zbadać cały stosunek „kredytowy” między spółdzielnią mieszkaniową urzędników PKO a samą PKO. W tym samym czasie spółdzielnia mieszkaniowa urzędników PKO udzieliła pożyczki Stanisławowi Dzierżyńskiemu w wysokości 40 000 złotych, nie mając do tego uprawnienia statutowego, i wypłacając mu pieniądze udzielone jej przez PKO, w formie kredytu. Powyższa suma ma być zabezpieczona na majątku Dzierżyńskiego.

Zaliczki, remuneracje, pożyczki.

Czwarta grupa zarzutów ogłoszonych sprawozdaniem Najwyższej Izby kontroli obejmuje uposażenia funkcjonariuszy PKO a to specjalne dodatki funkcyjne, remuneracje, pobiera dwa razy do roku, każdorazowo w wysokości 1-miesięcznych poborów i zaliczek na uposażenia t. zw. normalne zaliczki bez ustalonego terminu spłaty, oraz zaliczki na zakup akcji Banku Polskiego. Z tytułu zaliczek bez ustalonego terminu spłaty winni są w danej chwili urzędnicy PKO 850 000 złotych. Zachodzi poważna obawa, że wobec niemożnościściąściągania tych zaliczek, zwłaszcza od osób zwolnionych, skarb państwa może ponieść straty. Z tytułu innych zaliczek nie przekraczających łącznej kwoty 40 000 złotych i ze względu na zdeponowane akcje Banku Polskiego skarb państwa straty nie poniesie.

MIEJSCE DLA POLSKI W RADZIE LIGI.

Rozmowa Brianda z Chamberlainem.

PARYZ, 29 I. (Tel. w.) „Havas” donosi, że w czasie konferencji Chamberlaina z Briandem szeroko omawiano była sprawa rozbrojenia Niemiec. Obaj mówili sobie doszli do przekonania, że Niemcy winni wypłacić w zupełności wszystkie zobowiązania, dotyczące się rozbrojenia.

Alianci uznają wówczas dobrą wolę Niemiec i chętnie zredukują ich zobowiązanie zalogi ekspansyjnej w Nadrenji, wynoszące obecnie 75 000 ludz. do 60 000, bez uszczerbku bezpieczeństwa żalogi.

Następnie omawiano kwestię wejścia Niemiec do Rady Ligi narodów. Ministrowie doszli do przekonania, że wystąpienie Niemiec do Rady spowodu-

je niewątpliwie wystąpienie Polski z żądaniem przyznania jej stałego miejsca w Radzie. Francja poprze to żądanie, jako uzasadnione, wobec wzrastającej liczby ludności w Polsce, jej położenia geograficznego we wschodniej Europie i jej stanowiska, które zajęła podczas traktatu w Locarno.

Jak się zdaje, Anglia nie zajmie stanowiska opozycyjnego w tej sprawie.

W związku z fałszerstwami węgierskimi, ministrowie jednogłośnie postanowili wystąpić do Rady Ligi narodów celem ustalenia międzynarodowych konwencji, karzących surowo fałszerstwa banknotów.

Sledziwo jest prowadzone w przyspieszonym tempie.

Nad powyższymi sprawozdaniem Najwyższej Izby kontroli odbyła się obszerna dyskusja, w czasie której zaoferowano posiedzenie, przedstawiciele PKO, Najwyższej Izby kontroli, oraz ministrowie sprawiedliwości, którzy oświadczyli, że nadużycia popełnione przez byłego prezesa PKO, Lindego, są badane przez sądownictwo śledcze w przyspieszonym trybie urzędowym. Minister policji oświadczył, że odrębnie pewne grupy tych nadużyć, a bytempniejsze przeprowadzi śledztwo oraz doprowadzić do rozprawy sądowej, która prawdopodobnie nastąpi już w marcu. Dalsze zatem posiadanie komisji miało jedynie na celu zapoznanie się z wynikami badania, przeprowadzonego przez Najwyższą Izby kontroli w sprawie wspomnianych nadużyć, oraz wyrażenie opinii komisji i złożyć w kierunku energicznego ścigania nadużyć i zabezpieczenia skarbu państwa przed ewentualną stratą.

Troci grozi rewelacjami Zinowiewowi.

LONDYN, 29 I (Rps) — „Times” donosi, że na ostatnim posiedzeniu Izby politycznej partii komunistycznej w Moskwie Trocki zagroził Zinowiewa natychmiastowym zaprzestaniem opozycji względem komitetu centralnego partii. W przeciwnym razie Trocki groził Zinowiewowi rewelacjami o jego stosunkach z niemieckim sztabem generalnym podczas wojny światowej.

Polska musi wejść do Rady Ligi narodów.

Po konferencji Brianda z Chamberlainem.

PARYZ, 29 I. (Pat.) W związku z rokowaniami Chamberlaina z Briandem „Petit Journal” pisze, że słuszne żądanie Polski uzyskania miejsca w Radzie Ligi narodów będzie niezawodnie poparte przez większość państw, których podpisy figurują na traktatach locarniejskich. Nie chodzi o zdanie dziennika o przeciwności w toku nadaw Polski Niemcom. Przeciwnie, można liczyć na to, że stała obecność delegata Polski w Ra-

dzie będzie wywarła wpływ łagodzący na politykę z tak samo polityka Niemiec stanie się niechętnie mniej ostrą, gdy będzie prowadzona na terenie Genewy zamiast w Berlinie. Chodzi tu rzeczą o zapewnienie zwycięstwa ducha Locarno. Francja zaś ma może prawo i obowiązek naciskać na dopuszczenie Polski do Rady, skoro ponowiła w Locarno swe szczególne gwarancje bezpieczeństwa Polski.

Wybory do zarządu „Sowpoltorgu”.

MOSKWA, 29 I. (Tel. w.) — W Moskwie odbyło się posiedzenie organizacyjnej akcyjnej „Sowpoltorgu”. Prezesem apłotki wybrano stał Czernow, a dyrektorem p. Byczkowski.

Sprawa dymisji wojewody Bilskiego.

WARSZAWA, 29 I. (Tel. w.) — Sprawa dymisji wojewody śląskiego, Bilskiego nie została jeszcze w pełni dnia dzisiejszego załatwiona.

Niemcy, Włochy i Polska.

Stosunki niemiecko-włoskie w ostatnich czasach niezwykle się zaostrzyły. Stroną atakującą były oczywiście Niemcy, które podniosły alarm z powodu polityki rządu laszawskiego we włoskim Tyrolu.

Ziśleńscy Włochy, przesłanknięte idea zjednoczenia kraju, starają się usunąć również naleciałości niemieckie w polonach, świeżo odzyskanych prowincjach Italii. Jest to zupełnie zrozumiałe. Każdy rząd, dbający o interesy narodowe i o rozwój państwa, postępowalby w ten sam sposób, co p. Mussolini. A jeżeli polityka włoska wobec opornej rzeczywistości mniejszości niemieckiej jest dość bezwzględna i prowadzona bez reżankiwicz—to tylko zabieranie takie nadejść jej laaszyn, amiało ureczyszajniatynaj program narodowy...

Niemcy rozpozyczyły alarm z powodu wydania przez Włochy zakazu obchodzenia świąt Bożego Narodzenia według reguł prawnych zycząwół. Posłali się protesty.

"Taegliche Rundschau" pisała, że Włochy "popędzają nagoższy zamach jak i widziano kiedykolwiek w walce z mniejszościami".

Różne organizacje niemieckie ogłosiły bójkot towarów włoskich, prof. Ruz. Zuber, uważający, że nie będą uczestniczyć w wysiłkach kongresu wychowania moralnego i on i użenie nieuczniów dowodzą, że nie będą przybywać na zjazdy międzynarodowe, odbywające się na ziemi włoskiej itd. Jednocześnie rozpoczęła się agitacja w prasie niemieckiej o reżizję grawicy Brenneru.

Ten zwrot w stosunkach włosko-niemieckich jest tem bardziej charakterystyczny, że jeszcze niedawno mówiono o jolnne o przyszłości włosko - niemieckiej, która miała znaleźć wyższ w zawartym niedawno traktacie handlowym. Niemcy, umiennie wykazując nieporozumienia francusko-włoskie oraz swe dawne stosunki gospodarcze we Włoszech, wyrażały nadzieję na ureczyszajniatynaj nowego stosunku włosko - niemieckiego. Pod-awiało miarowienie. Rzymowi myśli, by Włochy i Niemcy podzieliły się wpływami w Europie wobec rzekomego upadku znaczenia Francji.

Dziś stosunki się zmieniły. Prasą włoską odpowiadano niezwykle ostrą na "oaczercząc kampanię" pism niemieckich. W głównym organie laszawskim i rządowym "Il Popolo d'Italia" ukazał się wartyjny artykuł o tytule "Konsolidacja przeciwko "nieoprawnym gawie-furam". W artykule tym czytamy, że agitacja niemiecka opiera się na fałszywych podstawiach, że we Włoszech jest tylko 150 tys. Niemców, wobec których stosuje się ustawodawstwo włoskie.

Jednocześnie w Izbie włoskiej odbywają się dyskusja nad układami w Locarno. Wszyscy mówcy zwracali uwagę na agitację niemiecką. Posł. Zimoli odniósł się do Niemcy nie rozumiały ducha Locarno. Pos. Gentile, najbliższy współpracownik Mussoliniego, oświadczył ureczyszajniatynaj, że "nigdy naród włoski nie zgodzi się na rozpoczęcie dyskusji nad jego granicami". Pos. Gorini zaznaczył z naciskiem, że warunkiem przyłączenia Włoch do układów w Locarno jest uznanie przez wszystkich "obecnego granic za święte" ("le attuali frontiere siano a tutti sacre"). Względnie cała dyskusja w Izbie włoskiej nastąpiła była bardzo nieprzychylnie wobec Niemiec.

Agitacja niemiecka stała się dla Włoch poważnym ostrzeżeniem. Imperjalizm niemiecki bynajmniej nie zapomniał o Tyrolu i on już domaga się reżizji granicy Brenneru, choć Austria jeszcze do Rzeczy nie należy. Jednym z celów, jaki pragną zdobyć Niemcy w Lidze narodów, jest właśnie Austria. I tu kryje się dla Włoch poważne niebezpieczeństwo, które musi być zapewne dostrzeżone przez rządu włoskiego i zabezpieczone.

Zwrócił już powyższemu uwagę niemieckie stronnictwo wywiad o Francji, udzielony przez Mussoliniego p. snu Fran-

cuskiemu "L'clair". W tem też świetle zrozumiałe stała się domaganie prasy włoskiej przywrócić Polsce status mejski w Radzie Ligi narodów, gdzie e przyjdzie Włochom stoczyć niejedną walkę z Niemcami.

Co prawda Niemcy starają się za-

macić dobre stosunki polsko - włoskie. Propagandzie ich udają się od czasu do czasu podburzyć jakiegoś włoskiego pracownika. Również w Polsce prasa lewicowa niezaprzecza, że względów partyjnych Mussoliniego, nie zawsze wyraża się przychylnie o Wło-

zech. Należy z tem skłócić, bo to użyty tylko interes Niemiec. Dyplomacja obu państw winna uczynić poważne wysiłki, by stworzyć pewną współpracę polsko - włoską na terenie międzynarodowym.

K. P.

Czy Polska jest państwem praworządne?

Stolica w objęciach historycznego strajku telefonistów.

"Okupacja" centrali trwa w dalszym ciągu.

WARSZAWA 29 I. (Tel. wł.) Strajk telefonistów trwa nadal. Kompromisy projekt Rządu zlikwidowania strajku telefonistów odrzucił.

Stolica więc pozostawiona jest telefonów w dalszym ciągu i miljonowe miasto zdane jest na upór historycznej fanatycznej rożagowanych telefonistów. Władze okazują tutaj niezwykle iakę pobłażliwość, co jeszcze bardziej wpływa na upór strajkujących.

Stacja jest wciąż obłożona przez znaczne zwiększone komplety telefonistów, które zajmują swe zwykłe miejsca w salach, łącząc jedynie abonen-

tów rządowych, komunalnych, policji, szpitali, prasę oraz apteki, skąd w nagłych wypadkach, można wzywać straż ogniową i t. p.

W nocy również jest pełna, dziesięć obsada telefonistów w liczbie 300-u zamieszkałych i nieprzeznaczonych. Jak przypuszcza dyrekcja — strajkując się w ten sposób przygotowanie na ewentualność zamiaru opóźnienia sal Telefonistów wystawili też dyżurne na ulicy i przy garderobach i przy wejściach na salę.

Dla użytkujemienia sobie pobytu

Akcja prokuratora Kowalewskiego.

Z uwagi na to, iż telefonicy są instytucją użyteczną publiczności, a przedurajający się strajk przysparza rozmary iakę al społeczne, prokurator przy Sądzie okręgowym warszawskim, p. Jerzy Dąb-Kowalewski powziął decyzję, wzywa-

jącą warszawski urząd policji politycznej do wszczęcia dochodzeń w sprawie strajku telefonistów i ewentualnego wyśledzenia oich przestępców.

Decyzję sądu p. prokurator Kowalewski opiera na 337 art. k. k.

Abonenci skarżą dyrekcję i Związek o odszkodowanie.

Grupa abonentów telefonicznych wystąpiła przeciwko J. A. S. I. i Związkowi pracowników na drogę sądowną o

odszkodowanie za poniesione straty materialne i moralne wskutek strajku telefonistów.

Strajk tramwajowy trwa.

Odezwa dyrekcji tramwajów.

WARSZAWA 29 I. (Tel. wł.) Dyrektor tramwajów miejskich p. Kuhn wydał odezwę do ogółu pracowników tramwajowych w sprawie strajku. Odezwa podkreśla straty, jakie ponoszą sami pracownicy w sumie około 10 zł dziennie. Dalej żądał, żeby strajku przysporzył stratę 18 zł za dzień ludzkiego bezrobocia z dodatków do biletów tramwajowych, a ogół mieszkańców cierpi wskutek braku komunikacji. Dyrektor przypomina, że tramwajowarze otrzymali gratyfikację święteczną, oraz wakażnik drożyzniny za grudzień i w końcu odezwę wzywa tramwajowarów do natychmiastowego podjęcia pracy.

W związku z tem wieczorem od był się wiec wspólny z udziałem Zw. klasowego tramwajarzy i Zw. zasp. polskiego, na którym mają zapadć ważne decyzje. Prawdopodobnie jutro odbędzie się ogólny wiec tramwajarzy. W strajku tramwajów istnieje nieprzystąpienie do pracy w dniu jutrzejszym wydać okólnik, w którym zagrozi konsekwencjami.

Telefonicznie donoszą nam, że na zebraniu związków odpowiadającym się obecnie objawia się tendencja przetrzymywania strajku w obecym stanie do poniedziałku.

Czyżby jeszcze strajk w elektrowni?

WARSZAWA 29 I. (Tel. wł.) Dalszaj nabyło się zebranie pracowników elektrowni w sprawie zatargu na ile niewypłaconych dodatków drożyzniny z grudeń. Robotnicy domagają się podwyższenia składek emerytalnych. Generalny inspektor pracy konferował w tej sprawie ze związkami zawodowymi i jednak bez rezultatu. Związki zawodowe domagają

się zwolnienia całkowitych dodatków, twierdząc, że sądzika francuska zarabia na kardym kilkadziesiąt, za który pobiera 81 groszy, 50 groszy.

Lud. wieczorem odbył się zebrał się pracowników klasowego pracowników elektrowni z udziałem Z.Z.P. Nie wykluczone jest, że jutro lub w poniedziałek wybuchnie w elektrowni strajk.

Wzrost bezrobocia w kraju.

WARSZAWA 29 I. (Tel. wł.) — W ostatnim tygodniu bezrobocie wzrosło o dalsze 13,967 osób, czyli ogółem bezrobocie liczby 355 347 osób. Zaostrzający się skarb państwa pobiera 176,164 osób.

Demonstracje bezrobotnych.

WARSZAWA 29 I. (Tel. wł.) — Dziś w południe przed urzędem pośrednictwa pracy ulotmował się pochód w liczbie około półtora tysiąca osób. Wyśłała delegację do Rady miejskiej, a drugą do Rady miejskiej pod kierunkiem prezydium Rady ministrów składał wyśłała delegację domagającą się pracy i zaprowadzenia bezrobotnych.

Audjencje prem. Skrzyńskiego

WARSZAWA 29 I. (Tel. wł.) — Premier Skrzyński przyjął dziś posła czerchobrowskiego Elhedera, senatora Riegla, a wieczorem przewodniczący obradom w sprawie reformy administracji.

Sowiety chcą, by czerwoda polowano na gwałt zagranicznych.

MOSKWA 29 I. (Rps.) — W kommisarjacie ludowym skarbu odbyła się narada nad sprawą Botowatnia czerwoda na gwałt zagranicznych. Uchwalono podjąć zabiegi w celu ułowienia polowań walby sowieckiej w Berlinie, Paryżu, Londynie i Paryżu.

Echa śląskie.

Szkoły mniejszości na Śląsku Opolskim i na Śląsku Polskim.

KATOWICE, 29-I (p) (Telef.) — Stan polskiego szkolnictwa na Śląsku Opolskim przedstawia się katastrofalnie. Według urzędów, statystyki jest ludności polskiej na Śląsku Opolskim przeszło 700 tysięcy, z tego działają w wieku szkolnym około 100 tysięcy. Tymczasem do szkół polskich tak zwanych szkół mniejszościowych uczęszcza zaledwie 1,000 dzieci, rozstał zaś uczy się w szkołach niemieckich. Należy również dodać, że połowa nauczycieli uczących w mniejszościowych szkołach polskich mało bardzo kłopotliwa polszczyzną.

Z drugiej strony należy stwierdzić, że w polskim Górnym Śląsku, gdzie jest Niemców około 300 tysięcy, przeszło 73 tysięcy dzieci niemieckich uczęszcza do szkół mniejszościowych gdzie uczy wykwatliowane ały nauczycielstwa. Nauczycieli Niemców jest w tych szkołach 700.

Cyfrę powyższą należy świadczyć, jak Niemcy są laworowani u nas przez Wydział szkolny, gdy Polacy na niemieckiej części Śląska posiadają obydą karykaturę szkolnictwa.

Ku czel Wilsła.

KATOWICE, 29-I. (p) (Telef.) — Opowiadają po mieście zupelnia głosem, że urzędnicy Niemcy w rozmowach przedsiabiorstwach uczcili dzień imienia cesarza Wilhelma specjalnie urucyszajniatynaj w zamkniętych kołach. Nastąpiło na wieści. Takie "uciszajniatynaj" mniejszości używają mając marząc o pikietaubie.

Zwyżka cen węgla na Śląsku.

KATOWICE, 29-I. (Tel. wł.) Na dzisiejszym zebraniu zarządu śląskiej konwencji węglowej postanowiono od dnia 15.II. b. r. podwyższyć cenę węgla w konsumpcji krajowej o 6,25 proc. O ile taryfa przewozowa na Gdańsk i Gdynię byłaby podwyższona należałoby liczyć z dalszą podwyżką. Podwyżka ta jest w związku z podniesieniem zarobków górniczych.

Od poniedziałku 30 do 31 stycznia
Pat i Patach
w obrasle MYNANCZYCY
arcewola farma w 8 i at.
Nad program: "Olimpijskie igrzyska"
Anoual
Od poniedziałku 1-go do 7-go lutego
"SŁO WILKOW"

Zdziczenie obyczajów.

Zaszedł w ub. czwartek w Sosnowcu niesłychanie przykry incydent i z obowiązku obywatelskiego należy wskazać na konieczność zarządzenia powołeniu się w przyszłości podobnych zjawisk, które mogą skompromitować w społeczeństwie ideę samorządu.

Zylamy w czasie upadku parlamentaryzmu, który jest podstawą ustroju demokratycznego i konstytucyjnego państw. A nasze samorządy są przecież niczem innym, jak tylko pierwszą szkołą parlamentaryzmu. Jeśli obywateli nie nauczy się w tej powszechnej szkole parlamentarystyki dobrych obyczajów, jeśli samorządy miejskie czy powiatowe staną się areną podrygów partyjnych i karczemnych scen, wówczas musimy być przygotowani na zdziczenie całego naszego ustroju parlamentarnego, od samego dołu aż do szczytowej jego budowy w Sejmie.

Awantura karczemna i pobicie — mogą stać się w naszym życiu samorządowym chlebem powszednim, jeśli zawczasu nie zmobilizujemy się zdrowej opinii publicznej przeciwko tym praktykom i nie stworzy się odstraszających na przyszłość przykładów. A oto fakty:

Nie stało się to w Honolului, w jakimś królużulowskim czy samojedycznym, ale w stolicy naszego Zagłębia, w Sosnowcu. Nie podobają się i poniekąd słusznie socjalistycznym zarządom miasta, że zbyt wiele publiczności przyszło posłuchać ich obrad. Nie było również rzeczą właściwą, że czy to ich zwolennicy czy przeciwnicy zbyt głośno... słuchali poszczególnych przemówień. Jaki jednak środek zastosowano w tym wypadku? Pominięwszy inicjatywę bójki, jaka wyszła z obozu zwolenników zarządków miasta zastosowano nadzwyczajną pomyslową i nigdy dotąd w samorządach miejskich nieużywaną praktykę karania opozycji. Czy jest to pomysł własny czy naśladawczo obyczajowy z życia dzikich koczowniczych, trudno narazie ustalić, dość że jest to metoda oryginalna i po raz pierwszy w Polsce zastosowana.

Ołóż do obywatela p. Jana Michalskiego, ciaskającego mowę radnego Wolfa, przystąpiło kilku ideowców z pod czerwonego sztandaru i ani się spatrzyli, jak go upiornie odciągnęli z sali. Przemydlił p. Michalski p. wiceprezident Jarzy i we własnej osobie okazywał autorytet zarządu miejskiego uderzył delikwenta ręką z całej mocy po głowie i po nosie, aż się krwią zabarczył.

Kto by nie wierzył, że takie metody parlamentarne stosuje socjalistyczny wiceprezydent m. Sosnowca, niech zajrzy do protokołów policyjnych, gdzie wczoraj w wszystkich szczegółach zanotowano wszystkie tego nie w kiego środki przekonywania przeciwnika zaletach obecnej gospodarki miejskiej. Skandal to niesłychany! Można się czasem unieść i pisać głuźstwo. Nie chcemy preto analizować prawnie postępków p. wiceprezident, oświadczamy jednak, że p. Jarzy musi natychmiast wy-

ciągnąć konsekwencje ze swego konanajmniej niewłaściwego wybruku, który mógłby w przeciwnym razie pogryźć w opinii publicznej nasz samorząd. Przypominamy w tym względzie sprawę wiceprezidenta m. Zawiercia, p. Bogdała.

Kierownicy naszego samorządu zrozumieją, że historia jest bardzo nieładna i trzeba nad nią najprędzej przejść do porządku dziennego przez natychmiastowe usunięcie się p. Jarzy z zarządu m. Sosnowca. Tęgo oczekuje zdrowa

i przyzwolta opinia publiczna. Sądzimy, że rozumieli to sam p. Jarzy i jego klub. A wreszcie i władze nadzorcze nie pozwolą, by gabinet prezydenta m. Sosnowca stał się bezkarnie areną krwawego samosądu, a wiceprezydent miasta bez oglądania się na powagę swego urzędu schodził do roli niepozbawianego wykawcy lobużerskich czynów i to nie na ulicy lub w prywatnym lokalu — ale w oficjalnym przybytku sternika samorządu. M. P.

Zjazd pracowników samorządowych w Kielcach.

W niedzielę dnia 24 bm. odbył się w Kielcach zjazd pracowników samorządowych z całego Województwa, w którym oprócz delegacji udział wzięli przedstawiciele samorządu miejskiego, powiatowego i gminnego.

Zjazd otworzył przedstawiciel pracowników Magistratu w Kielcach p. T. Popielewski, prezes Rady naczelnej związków pracowników samorządowych. Na prezydium honorowych zaproszono p. wicewojewodę dr. A. Krobela, a do prezydium powołano p. p. Babra z Sandomierza, Mroczykiewicza z Sosnowca i Popielewicza z Warszawy.

Po przemówieniach powitałych uchwalono większość głosów rezolucję w sprawie udziału pracowników samorządowych w pracy społecznej. Niewłaściwością i nieuczciwością jest dla państwa większość a nie jednogłośnie. Rezolucja ta brzmi:

Zjazd wyraża kolegom do brania czynnego udziału, łącznie z ludnością miejscową w pracy społecznej, zmierzającej do podniesienia kultury i dobrobytu materialnego tej ludności, wytworzenia atmosfery wzajemnego zaufania i żywej solidarności między społeczeństwem miejscowym z jednej, a władzą państwową z drugiej strony.

Po referacie p. Pacholczyka o projektach ustaw dotyczących praw i obowiązków pracowników samorządowych i po dyskusji na ten temat dyskusji uchwalono między innymi następujące rezolucje:

Zjazd uchwala i przekazuje Radzie naczelnej Związków do natychmiastowego realizacji zarządzenie o ogłoszeniu list Związków pracowników samorządowych w jeden ogólną organizację.

Zjazd uchwala i jako najcięższe ustawowe ujednolicienie stosunków prawnych, opartych na zasadach prawa publicznego, oraz ubezpieczeń emerytalnych pracowników samorządowych. Zjazd stwierdza, że akcja oszczędnościowa sfinansowana przez władze nadzorcze w stosunku do samorządu skierowana jest w przeważającej mierze przeciwko ustalonemu od szeregu lat uprawnieniom pracowników samorządowych, nadanym im przez reprezentację samorządową, wobec czego zjazd wyraża władze naczelne Związków o wyłączenie wszelkich ich, aby przeciwdziałać po wyższemu dążeniu opinii, aby myśleniem zrozumieliśmy naprawy gospodarczej państwa.

Zjazd domaga się spełnego rów-

noważenia pracowników samorządowych w prawach obywatelskich.

Zjazd stwierdza, M. projektowane redukcje przez władze nadzorcze w związku z zawieszeniem statutu w samorządowych winny być przeprowadzone po gruntownym zaoznaczeniu się władzy nadzorczej z miejscowymi warunkami komunalnymi, a nie według schematów jednolitych niewzględniających ich warunków lokalnych.

Zjazd domaga się aby powołania ustawy o ochronie lokatorów nie podwyższała komornego pracowników, wobec chwilowego niewypłacenia dodatku mieszkaniowego w podwyższonej normie, zawieszenia wyrokowania sądów o eksmisję z powodu niepłacenia komornego wobec niemożności zapłacenia, wstrzymania wszelkich czynności bezrobotnych na czas jednego roku.

Podkreślając znane trudności nadzwyczajnie trudne warunki pracy samorządowej i stwierdzając gotowość pracowników samorządowych do jakiegokolwiek wysiłku w pracy zawodowej, zjazd zwraca się do p. wojewody z całkowitem zaufaniem, a gorącą prośbą o przychylne traktowanie spraw pracowników, które winny być złatwiane w sposób umożliwiający pracownikom, pozbawionym trosk bytu codziennego, całkowicie oddanie się pracy dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej.

Zjazd wyraża życzenie, aby zjazdy wojewódzkie pracowników samorządowych odbywały się w miarę potrzeby, a przyspieszył raz na rok.

Z zważając na przedłożenie statutu stanowisk służbowych pracowników samorządowych dotąd nie zostały zatwierdzone w skutkach czego pobory za ubiegły rok nie zostały uregulowane, zjazd prosi p. wojewodę o zatwierdzenie rezolucji statutów w tym uchwalił powołać ich miejsce reprezentacji w motywie najkrótszym czasie.

Uchwalono wreszcie wniosek p. Pacholczyka, wzwyżając wszystkich nie zatrudnionych pracowników samorządowych do niezłocznego organizowania kół miejskich i przystąpienia do Centrali.

Na skutek pisma Odelegacji Kieleckiej Polskiego Czerwonego Krzyża zjazd uchwalił zakupić 2 wazy sanitarne kosztem 2.600 złotych, a wykonać reparytury wgiat powołać komisji organizacyjnej Związków.

Zjazd zakończył odpiewaniem „Roty”.

Jeżeli jedynie podlegających ustawie ubezpieczeniu od bezrobotności. Obrazek sanitarny i zdrowotny i warunki sanitarne i naturalne, to kategoria: stan dobry, dość dobry, zły. Pierwsza kategoria obejmuje około 80 proc. osób — zaledwie 20 do 45 proc.

Wyniki te wskazują zupełnie jasno, że w Anglii zdolność zabezpieczyci obywateli przed bezrobotnością od degeneracji fizycznej, prowadzącej do chorób zakaźnych i t. p. Ma to oczywiście znaczenie ogromne, zarówno społeczne, jak i gospodarcze, ponieważ to należy szukać przyczyn, że bezrobotni nie tracą zdolności do pracy.

Kwoty zainteresowanie się kwestią rodzi bezrobotności. Okazuje się, że tylko 55,3 proc. mężczyzn musi utrzymywać rodziny, przeciętnie ilość osób wynosi przeciętnie 2,6. Co do kobiet, 89,4 proc. nie potrzebowało nikogo utrzymywać.

Trudno jest wadzić się w szczególności, ale ogólne dane wskazują, że położenie bezrobotnych w Anglii nie jest zbyt opłakane. Biorąc pod uwagę wpływ na to wysoce niskie, wynoszące minimum 18 szylingów tygodniowo, na co stać obywateli i bogate imperium wielko-brytyjskie.

Wobec uwag ogólnych, wypływających ze stosowania ustawy, były również przedmiotem badań, prowadzonych na szeroką skalę w wielkich ośrodkach przemysłowych.

Jedną z najbardziej interesujących spraw było, jak dalece wpływa ustawa na „dobrowolne” bezrobocie. Jeżeli chodzi o bezrobotników o „stałym” miejscu, to bezwzględnie przekładają oni pracę nad korzystaniem z zasiłków, natomiast wykazują niechęć do porzucania pracy okregów. Emigracja poza granice Anglii nie osiągała wódnich zwolnień. Prędzej już godzą się na przeniesienie się do innego miasta niż do zagranicy.

Wielką ruchliwość wykazują to (co jest, zresztą, psychicznie uzasadnione), robotnicy sezonowi. Tendencje do „dobrowolnego” bezrobocia pojawiają się w większym stopniu jedynie u robotników młodszych. Wpływa na to ustawa, która przynajmniej bezrobotnym od 14 do 18 lat, 2,6 szyla, od 18 lat — 18 szylingów tygodniowo. W tych warunkach zdarza się, że młodzi robotnicy, którego plac w fabryce nie podnosi się tak gwałtownie, woli stać się „bezrobotnym” i brać znaczny zasiłek, większy od jego zarobku. Z drugiej strony fabrykanci nie utrzymują niższy poziom wielu wadliwych przyczyn kategorii robotników, co im pozwala na ustalenie niższych norm płacy.

W samej ustawie wyszła się również kwestia kobiet zamężnych, oraz niezadowolonych do pracy. Ustawodawstwo angielskie nie przeprowadza wyraźnej granicy między ubezpieczeniem od bezrobotności, a ubezpieczeniem od niezdolności do pracy.

Ciekawe jest, jakie rezultaty dała taka anketa, przeprowadzona u nas. W.

Przypadkowe odkrycie dawnej stolicy Kora.

Z Tokio donoszą, że w następstwie strasznej powodzi, jaka nawiedziła środkową Koreę, odsłonięto zostały — dotąd zasypane — ruiny dawnej stolicy państwa koreańskiego, położone w odległości 4 kilometrów na południe od teraźniejszej stolicy Seul.

Znany w Europie japoński archeolog, prof. uniwersytetu w Tokio, dr. Seleno, któremu powierzono czynnie poszukiwania w tych ruinach, twierdzi, że pochodzi z połowy 3 tysiąca lat przed Chrystem i że zawierała niesłychanie wagi statyki, wskazującej na odwieczne stosunki japońskie. Stałym ładem azjatyckim, oraz mogące dostarczyć dowodów na poparcie tezy: „Ażja dla Azjatów!” (sic!).

Knucicie słoń w sweo

Bezrobotny w Anglii.

Wyniki ciekawej ankiety angielskiego ministerjum pracy.

Angielskie ministerjum pracy przeprowadziło w r. 1925 bardzo ciekawą ankietę wśród bezrobotnych i ich rodzin. Wyniki tej ankiety są zaledwie ciekawe, choć liczba Niemiec, jako powiem materiał orientacyjny, dla szeregu cennych spostrzeżeń zarówno co do sytuacji samych bezrobotnych, jak i usterek ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Przed wszystkim zbadano, jak się przedstawia zdolność i możliwość do pracy. Podzielono tu objętych ankietą na 4 kategorie: 1) którzy z wa-

runek normalnych mają pracę bezwzględnie zapewnioną, 2) którzy wprawdzie nie mogliby znaleźć pracy ciężej, ale dość czyste zatrudnienie sezonowe, 3) zdolni do pracy, ale nie posiadający prawie szans jej znalezienia, 4) „prawie” niezdolni do pracy. (Należy tu wyjaśnić, że niezdolności do pracy pracę prawo korzystania z ubezpieczenia od bezrobocia). Pierwszą kategorię objęły 85,1 proc. mężczyzn i 90,2 kobiet. Kategorie ostatnia wyniosła zaledwie kilka procent. Znaczącej nie było, że ankietą ob-

Date 20 Nov 1944 - made 7 1/2

wiecz. Kolo młodzieży przy Stow. „obrotników chrześcijańskich w Dąbrowie” urządził w sali kina „Kometa” przedstawienie, na którym odgrywane rola: artystyczna ludowa ze śpiewami i tańcami pt. „Pan Zolotkiewicz”, oraz „Szkice węgla”. Podczas przedstawienia przerywać będzie orkiestra pod batutą P. S. Szyszakowskiego,

Walne zebranie P. M. S. w Czeladzi

W niedzielę dnia 31 stycznia r. b. o godz. 3 popołudniu w lokalu szkoły miejskiej odbędzie się walne zebranie członków miejscowego Kola Polskiej Macierzy szkolnej w Czeladzi.

O ochronkę w Łazach

Dnia 26 bm odbyło się posiedzenie zarządu opieki społecznej. Długość i energię zarządu jak również pomocy gminy Rokitoń Szlachecki, istnieją 4 chorzy dla dzieci: w Wysokiej 2, w Chyżwie 2, w Cegobrodzie 1, w Cegobrodzie 1. Starosta wszelkich dążeń zarząd, aby u-

uruchomić ochronkę w Łazach, w Rokitnie Szlacheckiej i w Negowianach.

Dnia 1 lutego kolo amatorów urządziło przedstawienie na dochód łęgo Kola i miejscowego kościoła parafialnego

Wyjaśniona sprawa.

Przed Sądem okręgowym w Sosnowcu stawiali wczoraj p. Włoc. Fraczkiewicz b. burmistrz, Karol Rudzki b. wiceburmistrz, Antoni Konieczny b. sekretarz, Karol Lewandowski b. ławnik, Józef Wąsowski b. ławnik i Józef Konieczny b. ławnik m. Czeladzi, oskarżeni o uchybienie w gospodarce miejscowej w okresie 1921 i 1923 roku. Zaś wszystkich uniewinnił. Wyrok zapadł po g. 8 wieczorem.

Reduta artystów.

Staraniem Związku artystów scen polskich w sali teatru odbędzie się tradycyjna wielka reduta w noc z 6 na 7 lutego r. b. Jak nas informują organy zarządy przygotowują moc niespodzianek i ciekawych atrakcji. Zachęcenie powodzenie ostatniego bału artystycznego — mają nadzieję, że zapowiadana reduta uda się znakomicie. Sala teatru będzie głośniejsza, udekorowana a w egzotycznej kawiarni zasadą urodziwe gwiazdy i gwiazdeczki naszego teatru. Dwie orkiestry smyczkowe przygotują będa do tańców, która trwać będzie do białego rana. Sala elita naszego miasta wybiera się na wielką redutę, gdzie walczyć o miłość, wesoło i żartownie. Obficie zaproszony bufet bez karoty doda nastroju. Zaproszenia już są rozesłane, zgłoszenia zaś przyjmują telefonicznie kancelaria teatru (2—03)

Gospoda czeladzi żelaznych

Zarząd gospody prosi wszystkich (czeladzi) tak członków, jak i nieczłonków, opiekunów gospody oraz p. mistrzów, zainteresowanych sprawami gospody, o przybycie do lokalu Towarzystwa żelazniczego, Sosnowiec nr 8 dnia 31 bm o godzinie 8, 2 po południu, mające się odbyć zebranie. Specjalne

zawiadomienia rozsyłane nie będą. — Zarząd.

Samobójstwo starsza.

Ubiegłej nocy powiesił się przy ul. Stacyjnej w Dąbrowie 62-letni Józef Rutnak. Podobno przyczyną rozpacznego kroku były nieścisłości rodzinne.

Oficry.

Zabrane przez uczennice liceum J. Podkowiak w dniu imienia św. kręf do rozporządzenia Narodowej Organizacji kobiet dla głodnych dzieci z 35 trzydziści pięć.

Na Związek strzelecki

Zł. 100 (sto), otrzymane od właściciela pewnej firmy w Sosnowcu jako zwrot części kosztów leczenia mojej żony, która uległa wypadkowi w powypadku — składam na Związek strzelecki, obwód Sosnowiec. Pieniądze u ofiarodawcy. 657 Jan Wacowski.

Niesłychane awantury w sosnowieckiej Radzie miejskiej.

Nieporządek dzienny.

Gdyby się ktoś wysłał na dowcip mógłby o onegdajszym posiedzeniu Rady miejskiej powiedzieć, że przed przystąpieniem do porządku dziennego przy stole nie było porządku, nie tyle dziennego, ile wieczornego.

Już przed przystąpieniem zebrał się na salę tłum publiczności. Zasiadały wszystkie stoly, parapety okienne i ledwie tylko niewielka część krzesła zostawiono dla radnych.

W atmosferze czuła było nadocha dąca awantura; gdyż już od kilku dni, dążąc, zbitone do PPS, rozpowszechniały o przygotowaniach klubu tego stronnictwa, celem ostrego wystąpienia w związku z okrojeniem przez Województwo budżetu m. Sosnowca.

Z drugiej strony właściciele nieruchomości przyszli na posiedzenie, za interesowaną sprawą wyciera kominów, która zgłosiła w zarządzie dziennym miała być omawiana.

Skarga na Województwo.

Po odczytaniu korespondencji przez sekretarza Rady p. Kurka odczytano także dwa wnioski. W pierwszym z wniosków zarząd m. Sosnowca domagał się od Rady miejskiej możliwości odwołania się do Ministerium spraw wewnętrznych z prośbą o uchylenie orzeczenia p. wojewody o do budżetu miasta na rok 1926. Budżet ten uległ zmniejszeniu, wyznaczając przeszło 600.000 zł.

Drugi wniosek również domagał się upoważnienia skierowania prośby do Ministerium spraw wewnętrznych o uchylenie orzeczenia p. wojewody o do podatków od lokali. Rada miejska uchwala z dnia 3 grudnia ub. roku uchwaliła w ten sposób wyższe stawki podatków dla lokali handlowych i przemysłowych, niż dla mieszkalnych. Województwo ten pierwszy rodzaj stawek obniżyło do poziomu stawek podatków od mieszkań.

Po uchwale niagłości tych wniosków, rozpoczęła się dyskusja.

Krytykawsz wojewódzkich.

Dyskusję rozpoczęło przemówienie ławnika p. Keniga, który, jak wiadomo, uwalniał w przedstawicielstwie miastem na cel obronę budżetu w Województwie.

Ławnik Kenig wywodził z siebie pojęcie budżetu, skłone nie było Województwo.

Skręcono więc, między innymi, sekretarza Rady miejskiej i gońca w kancelarii Rady. Obn. z dnia 15 na 10 zł. Skreślono samo opłacenie wódek zakładowych dla 300 pracowników miejskich. Tę samą ilość wódek uległa kwota, przeznaczona na rozdział przewodniczącego rady szkolnej, gdyż, jak tłumaczył p. Kenig, Województwo wie, że obowiązki

przewodniczącego pełni przedstawiciel Miastotwórcy, a rozdział tego powinien być użyty środki z odnowy dotychczasowej budżetu miasta. Skreślono więc przeznaczenie na herbacie dla urzędników miejskich w czasie urzędowania oraz zmniejszenie z 4000 na 500 zł sumę, przeznaczoną na robotki w szkołach powiatowych. Uległ również okrojeniu pozycje w budżecie opieki społecznej.

Niesłychane samowola czynników wojewódzkich nazwał ławnik p. Kenig fakt przeniesienia 10.000 zł, przeznaczonych na mleko dla ciemnowłosek, na pozycję porad dla matek, przy której istnieje „Kropka mleka”, mająca również obowiązek udzielania mleka ciemnowłosem.

Oczywiście krytyka p. Keniga dotykała pozycji pozorowane efektywności. Dodać trzeba, że Województwo skreśliło również 12.000 zł, na zakup bezplatnych przedstawień, kilkadziesiąt tysięcy złotych na zakup kosztów granicznych, pozycję na utrzymanie jednej partii koni skutkiem zakupu „Delahat” i wiele innych, w tem dobiegając — prenumeratę za egzemplarzy „Robotnika” (wspieranie zarządy miały prenumerują tylko piśmie miejscowe).

W działach dochodów p. Kenig podał krytykę dochodów podatku drogowego, placowego, jak mógł ogólnie p. Kenig, przez który, który mogą płacić. Podatek ten płaci, między innymi i właściciele nieruchomości.

Następnie zaszczepił ławnik Kenig, że Województwo posiadało na imię mniej znaczące wydatki na interesy dla samorządowych instytucji. W zakończeniu swego przemówienia skierował zarzut przeciwko p. wojewódzie i p. Michałow, który wezwany do Województwa, zdanie referenta, miał wpływ na okrojenie budżetu.

W ciągu przemówienia ławnik Kenig polemizował z publicznością, zebrała na galerii.

W tem miejscu r. Wolf zwrócił uwagę, że kurtoazja nakazuje pozostawienie osoby r. Michała w spokoju podczas jego nieobecności. Trzeba bowiem zacząć, że radny Michał na posiedzenie się nie stawiał, gdyż, jak prezydent m. Będziński, brał udział w posiedzeniu Rady miejskiej bezdyskusyjnie.

Drugi z kolei zabrał głos ławnik Jan Porczyński. Mówca w mocnych słowach zauważył, że Magistrat przez skreślenie budżetu nie powiolił się uważać za porządkującego, jest on bowiem rzekł jawny łajdak. Bo gdy w one miasto miało być mniej, niż w ten rok ubiegły, to Sosnowiec stał się przy budżecie takim samym, jak w roku ubiegłym. Magistrat dąbrowski, również posiadający budżet socjalistyczny, sam ustalił bu-

dżet mniejszy, niż w roku ubiegłym a niezapłacił Niemcewicz dla o bębotnych, niż inne samorządy. Radzonożna b. b. d. e. t., społeczeństwo wszędzie domaga się oszczędności, a Magistrat sosnowiecki budżet podwyższa.

Następnie zabrał głos p. Pawełek, który przemówienie oddał na czas swego przemówienia swemu zastępcy r. Ułowi.

Jak ławnik Kenig, tak i p. Pawełek krytykował fakt zaangażowania przez Województwo zdania r. Michała co do budżetu.

Ani jeden, ani drugi mówca nie nadmieniał jednak tego, że r. Michał, będąc członkiem komisji, nie brał udziału w jej posiedzeniach wówczas, gdy był omawiany budżet m. Sosnowca. Dla oszczędności trzeba również zaznaczyć, że skład delegacji m. Sosnowca, wysłanej dla uzasadnienia budżetu był jednostronny, wchodził bowiem do niej p. Pawełek, Kon. Bieda, Jarta i Kenig. Dziwem więc byłoby, gdyby w Województwie, gdyby nie zaangażował się opani, i choćby tylko jednego przedstawiciela drugiej strony Rady miejskiej.

Zbardzo niewłaściwego przemówienia p. Pawełka należy wymienić także zdanie, wygłoszone w obronie nadmierne rozdział budżetu:

Województwo nie dorosło do zadań.

Publiczność przerywała p. Pawełka szczególnie w tych momentach, gdy usiłował dowodzić, że stan gospodarczy jest zadawalający i uprawia do zwiększonych wydatków.

Burza.

Po uspokojeniu publiczności, wzburzonej przemówieniem p. Pawełka na mównicę wszedł r. Wolff.

Na wstępie do swego przemówienia pod adresem Województwa, r. Wolff powiedział:

— Protestuję przeciwko napadom p. przewodniczącego Rady miejskiej (p. Pawełka — przyp. red.) na Województwo, które jest naszą władzą nadzorczą. O tem, kto nie dorosło do wysokości swego zadania, czy p. wojewoda, czy też obecne władze miasta, decydując będzie nie p. przewodniczący Rady miejskiej.

W tym momencie zrywając się gwałtownie okrzyki protestu ze strony P. P. S., przeszkadzały w ten sposób dalszemu przemówieniu.

Wówczas znaczna część zebranej publiczności zaczęła się domagać, by r. Wolff przetrwał dalszym ciągu.

Niech mówił ma rację Korzystając z zamieszania p. Pawełek wznowił posiedzenie, uniemożliwiając tem samem dalsze przemówienie r. Wollowi.

O przewodnictwie.

Zanim przedstawiemy do nakrytych cennej chwili onegdajszego wieczoru w Radzie miejskiej, chcemy zwrócić uwagę na najbardziej charakterystyczne i dłużej mówiące momenty przewodnictwa p. Pawełka.

Jest ich kilka:

1) Kiedy ławnik Kenig polemizował z galerią, nie zwrócił mu uwagi na tę nieostrożność.

2) W czasie przemówienia ławnika Porczyńskiego nieostrożnie podnieśli r. Sadowski trykoty, przerywając mówcę. Mimo że ławnik Porczyński zwracał się do przewodniczącego z prośbą o uspokojenie r. Sadowskiego, p. Pawełek nie skorzystał ze swoich praw. Wywoliło to na galerii uwagę, że — Sadowskiemu wolno się tak zachowywać — Z poprzedzą wspominać również niewłaściwe dwójce Sadowskiego o pranie, tolerowane przez przewodniczącego.

3) Wreszcie przechodząc do fatalnego momentu przerwania posiedzenia. P. Pawełek cierpliwie dzwonił i uspokajał się, gdy przemawiał p. Kenig, r. Ułoi czynił to samo w czasie przemówienia p. Pawełka. Zaledwie jednak rozpoczęła mówić p. Wolff, przewodniczący natychmiast skorzystał z pierwszej okazji, by przerwać posiedzenie.

Burza.

Ustawiając r. Wolff, za pokrzywdzonego, publiczność urządziła mu owację, białą owację. Niezadowolony z takiego obrotu zwolennicy PPS, rzucił się na pierwszego z brzęgu p. Jana Michałskiego z Sosnowca i wciągnął go do gabinetu p. prezydenta, gdzie, jak stwierdzono dokumentalnie,

rzucił się na niego z pięściami wiceprezydent Jarta i uderza go w twarz.

Kilka osób z pośród publiczności wpadło do gabinetu i wyrwało ociekającego krwią p. Michałskiego z rąk bitych go wiceprezydenta. O publicie tym piszemy szerzej w artykule wstępnym.

Jednocześnie na sali r. Sadowski uderzył pięścią w twarz p. Franciszka Kowalskiego, najbliższego kandydata do Rady miejskiej.

P. Kowalski zalewa się krwią.

Obydwa wypadki pobicia zostały stwierdzone protokołowo.

Jednocześnie na sali Apłewajak — Krew naszą długie lata kęty.

Policiant

Na skutek tych wypadków publiczność zaczęła się orientować w sytuacji i przybrała postawę zdecydowanej obrony.

Napięcie stało się coraz większe

Stefan Szustkiewicz zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez 1^{sz} pułkownik.